

OECD, SARS NA VUTAMERI BYA TIMALI TA TIKO SWI YA EMAHLWENI NO TIYISA NTIRHISANO WA XIBALO

Pretoria, 11 Sunguti 2019 – Namuntlha, Nhlangoana wa Ikonomi, Ntirhisano na Nhluvukiso (OECD), Vukorhokeri bya Xibalo bya Afrika-Dzonga (SARS) na Vutameri bya Timali ta Tiko bya Afrika-Dzonga (Vutameri bya Timali ta Tiko) swi sayinile Memorandamu ya Ntirhisano (MoC), ku pfumela ku tirha kun'we ku ya emahlweni eka ndzhawu ya xibalo. MoC yi ta tirha ku fikela N'wendzhamhala 2023.

Mavandla lawa yanharhu ya na matimu yo leha ya ntirhisano naswona MoC yi pfumelela ku ya emahlweni ka ntirhisano wolowo ku tshunelela mfikelelo wa xikongomelo xo fana xo ndlandlamuxa tisisiteme ta xibalo to hetiseka no tirha kahle na vufambisi, ku tiyisa no endla tindzhawu ta misava hinkwayo ta xibalo ti va ta ximudeni hi ku avelana mitokoto exikarhi ka SARS, Vutameri bya Timali ta Tiko na matiko lawa ya nga swirho swa OECD.

MoC yi sayiniwile ePretoria, eAfrika-Dzonga, hi Tatana Ben Dickinson, Nhloko ya OECD ya Divhixini ya Vuxaka bya Misava Hinkwayo na Nhluvukiso eka Senthara ya Pholisi ya Xibalo na Vufambisi, Tatana Mark Kingon, Khomixinara wo Khomela wa SARS, na Stadi Mngomezulu, Mulawuri-Angarhelo wo Khomela wa Vutameri bya Timali ta Tiko (a sayina ematshan'weini ya Dondo Mogajane, Mulawuri-Angarhelo wa Vutameri bya Timali ta Tiko).

Enkarhini wa ntirho wo sayina Ben Dickinson u te: "Ndzi tsakile hi le ku tiyiseni ka xinakulobye xa hina na SARS na Vutameri bya Timali ta Tiko. Kun'we hi fambisile ntirho wo letela lowu humeleleke tanihi xiphemu xa Tiphurogireme ta Vuxaka bya Misava Hinkwayo eka malembe lawa ya nga hundza naswona ndzi langutele ku ndlandlamuxa ntirhisano wa hina wu va dyondzo leyi hlansansiweke no dyondza hi ndlela ya xielekitironiki hi 2019.

"I ku tirhisa mabindzu ya ntirhisano yo fana na leri hi nga nghena eka rona na OECD leri hi nga ta ndlandlamuxa matshalatshala ya hina ku hlengeleta swibalo no tiyisa xidemokirasi xa hina," ku vurile Dondo Mogajane, Mulawuri-Angarhelo wa Vutameri bya Timali ta Tiko".

Mark Kingon u vurile leswaku OECD-ntirhisano wa le Afrika-Dzonga eka tindzhawu ta Pholisi ya Xibalo na Vufambisi eka malembe lawa ya nga hundza swi vuyerisile mavandla hinkwawo lawa ya khumbhekaka hi la ku kulu.

"Ku engetelela leswi hi malembe ya ntlhanu yo engetelela i xilo xa kahle ku xi endla. Ndzi tsakile hi ku ya emahlweni ka vuxaka hikuva MoC na OECD yi ta pfumelela SARS, ngopfungopfu eka ku langutana na endlelo ra mfumo hinkwawo eka vufambisi bya xibalo, ku katsa no antswisa vutivi bya vatirhi va hina eka swa xibalo swa misava hinkwayo".

Ku kuma vuxokoxoko byo tala, u komberiwa ku endzela:

- OECD: www.oecd.org/tax
- Vutameri bya Timali ta Tiko: www.treasury.gov.za
- SARS: www.sars.gov.za

Vutameri bya Timali ta Tiko, SARS na OECD namuntlha swi sayinile Memorandamuya Ntirhisano (MoC), ku pfumela ku tirha kun'we ku ya emahlweni eka ndzhawu ya swa xibalo. MoC yi ta tirha ku fikela N'wendzhamhala 2023. Eku sayiniweni ka MoC eka ehofisinikulu ya SARS ePretoria, ku suka eximatsini, Stadi Mngomezulu, Mulawuri-Angarhelo wo Khomela wa Vutameri bya Timali ta Tiko, Mark Kingon, Khomixinara wo Khomela wa SARS na Ben Dickinson, Nhloko ya OECD ya Divhixini ya Vuxaka bya Misava Hinkwayo na Nhluvukiso eka Senthara ya Pholisi ya Xibalo na Vufambisi.